

GORICA

(Večerno izdanje)

Izhaja vsak **petek** v mesecu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo izvzema za tekoče leto petke 29. septembra ter 1. in 28. decembra.

Stane po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljana do konec decembra 1 gl. 20 kr.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 5 kr.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Morelli, št. 22.

Dopise, oglase in naročnino sprejema „Narodna tiskarna“.

Oglasi se računijo po petič-vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 7 kr., ako se tiskajo 2-krat po 6 kr., ako se tiskajo 3-krat po 5 kr. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič

Tiska „Narodna tiskarna“ A. M. Obizzi (odgov. J. Marušič)

Prvi nastop

prihodnjih deželnih poslancev goriških.

Znano je, da dr. Tuma vedno toži, kako ne more s sedanjimi deželnimi poslanci goriškimi ničesa storiti, ker so, kakor jih njegov pobratim laskavo imenuje, cepci, troti in švadroneerji. V svoji splošni skrbi, ki obsega razen njega tudi vso deželo ter sedanjim in prihodnjim čas, osnoval si je uže deželni zbor po svojem ukusu. Za vsak sedež na slovenski strani ima uže odbranega moža, katerega posadi na odločeno mesto po novih volitvah.

Pri občnem zboru društva „Sloga“ 20. julija so ti kandidati dr. Tume prvič javno nastopili, da bi pokazali svetu, kako hočejo postopati, ko bodo voljeni v deželni zbor. Načeloval jim je tolminski odvetnik dr. Triller, ki je uprizoril velik škandal, kakoršnim nismo vajeni v našem društvenem življenju. Gospoda je hotela pokazati, da je „parlamentarno“ izobrazena, ter je zahtevala debato k dnevnemu redu, kakor da uže sedi v deželnem zboru, kjer je morda to dopuščno, a popolnoma pozabivši, da zasebnemu društvu ne velja opravilni red deželnega zbora, marveč društvena pravila. „Slogina“ pravila govore izrecno, da društven predsednik določuje dnevni red občnim zborom, da kar ima priti na dnevni red po želji društvnikov, se mora prej v določenem roku naznaniti predsedniku. Jedinina točka dnevnega reda so bile dopolnilne volitve, katere ne dopuščajo debate in je ne potrebujejo, ker vsakdo je dobro vedel, za kaj gre, iz pojasnila predsednikovega.

Gospodi je bilo na tem ležeče, da bi se volitve z debato zaprečile, da bi društvo ostalo brez odbora, da bi pokazali, da predsednik ne more reda vzdržati, da novo društvo pod novim vodstvom je neobhodno potrebno, kakor je bila gospoda že prej sklenila.

„Sloga“ so menili dobiti v svoje roke, češ, predsednika moramo prisiliti, da se odpove radi škandala, provzročene nega od Tumovcev. Ako bi se bil odpovedal še predsednik, bi bil ostal jedini dr. Tuma, ki bi se bil bahal, da je rešil društvo, katero bi dobil v svojo pest.

Ko se debata ni dovolila, stopil je dr. Triller na stolico, mahal z rokami, žugal s pestmi ter tulil, da tudi zborovanja ne bo. Pristaši so mu pritrdjevali ter pomagali upiti in razsajati. Nastala je obstrukcija po uzoru Wolfa in Schönererja, da bi se zaprečila volitev v odbor. Nekdo je opozoril dr. Tumo, naj stori, da bodo njegovi pristaši mirovali; pa se ni zmenil za to.

Predsednik, videč, da gospoda hoče po sili zaprečiti volitev, je z besedo in z roko dal navzočim potrebna navodila, kako naj oddajajo glasovnice. Med strašnim tulcajem in vrščem Tumovih pristašev se je vršila volitev. Gospoda je pričakovala, da vsled njenega razsajanja in upitja razpusti vladni zastopnik občni zbor, tako da na noben način ne bi prišlo do izvolitve odbora. Poroča se nam celo, da je nekdo pristopil k vladnemu zastopniku ter mu prigovarjal, naj zbor razpusti. Odhajajoč iz dvorane so posamezniki nevoljno povpraševali, ali vladni zastopnik ne razpusti še zbora. Vladni zastopnik jim ni storil te usluge, ker se je hotel prepričati, na kake prizore v deželnem zboru moramo biti pripravljene, ako prevlada dr. Tuma s svojimi tovariši, kandidati za deželni zbor.

To je bil prvi javni nastop prijateljev „pozitivnega dela“, ki delujejo s pestjo, pljučami in divjim glasom, „dušom i telom“ za „sveto narodno stvar“, za deželnozborske mandate.

V splošnem nemiru mnogi niso volili; od 296 oddanih glasov prišlo jih je na stranko cepcev, trotov in švadroneerjev 289; na stranko „pozitivnega dela“ (s pestmi in razsajanjem) pa 7.

Vseh udov društva „Sloga“ je blizu 500, od katerih je oddala svoje glasove nadpolovična večina za dr. Gregorčičevo stranko in vendar trdi nasprotna stranka, da večina navzočih (menda nedruštvenikov) je bila na njih strani.

Kakšne pojme o večini imajo neki ljudje! Udeleženci občnega zbora imajo zdaj lepo priliko, opazovati in primerjati resnico, katero so videli na lastne oči in pa bahato zavijanje „Soče“ o večini, ki je ni bilo. Slovenski narod je bister in upamo, da se ne bo dal pitati s takim „pozitivnim delom“.

„Ali očka“, reče Jelka, „saj vendar ne boste redili vrabcev mesto kanarčkov?“
„Sedite lepo tje v kot, bodite lepo tih in pazite, kaj se zgodi.“

Za kratek čas prileté vrabci s tužnim krikom k oknu; ali bali so se v sobo. Ko so pa jeli mladiči vreščati od gladi, tedaj se stari osrčijo ter prileté v sobo; in nosili so jim brez strahu živeža z okna kakor bi bili doma.

Stari Slokar je opazoval pozorno to počenjanje starih vrabcev in rekel: „Glejte, kako pitajo stari mladiče.“

„J, saj delajo vsi ptiči tako!“ zasmeje se najmlajši sin.

„Prav govoriš!“ zasmeje se starček. — „Idite zdaj z Bogom domu; saj imate itak vsi kakšno delo. — Danes teden pa pridite ob tej uri vsi spet sem; med tem si premislim vašo prošnjo in potem vam dam odgovor.“

Otroci poljubijo staramu drug za drugim roko, ter odidejo domov.

V veži so si šepetali: „Ali se ne meša našemu očetu?“

Stari Slokar pa je sklenil roki in vzdihnil: „Bog, daj mi dobro misel, da ne pogrešim.“

Sinovi in hčere niso mogli niti doča-

C. kr. namestnik

na Goriškem.

Kojsko, 18. jul. 1899. — 18. t. m. prišel je toraj vendar-le k nam grof Goëss, ki je sedaj namestnik cesarjev za Primorje. Ni mi znano, kako je bil sprejet tu in tam, pač pa lahko sporočam o sprejemu v Kojskem. Ker je ta vas najimenitnejša v županstvu, ki obsega osem kat. občin in je ob jednem prva vas v tem županstvu ob cesti, ko se pride iz Gorice, povabilo je županstvo po višjem nalogu v ta kraj duhovščino, učiteljstvo in starešinstvo, da se predstavijo. Njegovi ekscelenci. Starešinstvo je tudi sklenilo, da se ne naredi nikakih posebnih priprav za sprejem. Vkljub temu se je priredil slavolok in razobesilo mnogo zastav, na čegavo povelje, mi ni znano Sicer pa je bila udeležba pri sprejemu tako pičla, da je ljudstvo dovoljno dokazalo, kako misli in čuti.

Pri sprejemu je g. župan Reja pozdravil g. namestnika s par besedami, istotako g. župnik Marinič. G. namestnik se je zahvalil slovenski, kakor si je sploh ves čas prizadeval govoriti v našem jeziku. Na to si je ogledal cerkev in šolo. Zanimal se je posebno za poslednjo, in se čudil, da ni šola večrazredna pri tolikem številu otrok. Obrnil se je v tem obziru naravnost do g. dvornega svetovalca Bosizio, ter ga vprašal po vzrokih. Pojasnil je to zadevo deloma g. š. voditelj, da je tretji razred že dovoljen in da se najbrž s prihodnjim š. letom odpre deloma pa g. Kocijančič, ki je ud okr. š. sveta, da ni bilo mogoče odpreti tretjega razreda, ker okrajnima denarja. In pri tej priliki se je razvil kaj zanimiv pogovor med g. namestnikom na jednej strani in med g. županom Rejo, na drugej strani. G. namestnik je vprašal, koliko doklad ima občina, koliko dohodkov in sploh, kako je gmotno stanje. Pojasnilo se mu je vse to in namestnik je priznal da je to breme težko in da se ne da več prenašati; dostavil pa je ob enem: vidite, tega so krivi vaši poslanci... ako bi bili sprejeli 104.000, katere so ponujali Lahji, bi ne bilo tolikih doklad itd. G. župan Reja pa je odgovoril g. grofu, kakor je zaslužil: mi se strinjamo z našimi poslanci in vem o, da oni pojdejo tudi v zbornico, kakor hitro dobe zagotovilo, da se bo s Slovenci jednakopravno postopalo, kakor z Lahji, to pa

kati konca tedua. Po dnevu in po noči so premišljevali o tem, kako jih neki vzprejme oče. Bilo jim je, kakor bi bili stavili na loterijo.

Naposled je prišel željno pričakovani dan, in ob določenih uri so se zbrali mladi pri očetu.

Sedel je v naslanjaču proti pokriti mizi ter jim kimal uljudno z roko: „Pozdravljam vas, deca, dobro došli! Veseli me, da ste spet prišli. Usedite se, predragi.“

Otroci mu poljubijo roko ter se usedejo. „Kako se pa imate, oče?“ vpraša najmlajša hči Cvetána.

„Dobro se imam, hvala Gospodu Bogu! Hvala ti. Mnogo bolje mi je.“

„Saj ste tudi boljši videti“, potrdi mu Cvetána. Ves teden sem bila v skrbeh, kako vam je; ali bala sem se priti k vam, da bi vas ne razsrdila, ker ste nam bili ukazali, naj se vrnemo za teden dni.“

Stari se nasmeje: „No, no, to vas je mahoma strah pred mano. Kje pa in kdaj se srdi oče, če ga posetijo (obiščejo) otroci?“

Starjša hči si je mislila: „Tu imaš zdaj, hlapka. Hotela si se prilizniti (prikupiti), a zdaj si dobila!“

V sobo stopi velika, dobro rejena žena, okoli petdeset let stara. Bila je druga

je ležeča naviso keji vladi in dokler ona ne poseže vmes, ne bo najbrž miru. G. grof da je na to odgovoril zaničljivo: to ne bo nikdar. Kaj je hotel s tem reči, naj si tolmači vsakdo sam.

G. namestnik si je ogledal tudi sobo, kjer se ima odpreti 3. razred, stanovanje g. orožnikov in župnišče. Potem, ko se je tu pomudil par minut, odpeljal se je v Št. Martin. Pri odhodu je le še eden zakrčal živijo — in sprejem v Kojskem je bil končan. Na nas je napravil g. namestnik še slabši vtis, nego bivši namestnik Rinaldini.

Medana, 18. julija 1899.

Dne 18. t. m. obhobil je c. k. namestnik grof Goëss tudi naša Brda. Kakor je lani po Soški dolini ljudstvo silil in nagoval, naj prisili slovenske poslance v deželni zbor, ravno tako je tudi letos tukaj v Medani naše ljudi pritiskal, naj delujejo na to, da naši poslanci vstopijo v deželni zbor, in naj opustijo abstinenco ter posebno povdarjal, da dokler slovenski poslanci ne vstopijo v deželni zbor, tudi vlada nam ne dovoli nikake podpore. Rekel je, da če slovenski poslanci tudi 20 ali 30 let ne pojdejo v dež. zbor, da bode finančni minister toliko rajši drugim deželam dovolil one podpore, ki so bile namenjene naši slovenski deželi. To so istinete besede c. k. namestnika. Ali niso opravilne zahteve, ki so jih stavili naši poslanci deželnemu glavarju? Ali ne plačujemo tudi mi denarni in krvni davek vladi, kakor druge dežele, in ali nismo mi zvesti državljanj kakor drugi narodi? Zakaj se ima odvzeti slovenskim deželam potrebne podpore, in jo dovoljevati svoje voljno drugim deželam? Tako postopanje od strani je neopravičeno in naravnost krivično. Zatorej naj g. c. k. namestnik izve, da mi ne bodemo silili deželnih poslancev, naj gredo v deželni zbor, mi jim popolnoma zaupamo in jih še celo prosimo, naj vstrajajo na potu, katerega so vstopili, toliko na narodnem kakor na gospodarskem polju.

C. k. vlada pa naj dela na to, da tudi laški poslanci bodo bolj odjenjivi, da bode mogoče priti do kakega sporazumljenja med slov. in laškimi poslanci in tako skupno delovati v deželnem zboru v prid obema narodnostima.

Slokarjeva žena. Vzel jo je bil r opusti rajne, da bi ne bil odvisen od otrok, ki so bili že vsi poročeni. To je bilo pred tremi leti.

„Pozdravljam vas lepo. To je dobro, da ste prišli pogledat očeta; saj vas je že čakal,“ reče otrokom. Iz oči jej je sijala dobrot.

„Saj smo bili še le pred tednom dnij tu“, izgovarja se Jelka.

„Vem, vem; zelo mi je bilo žal, da sem bila uprav tedaj na trgu; oče ni mogel iti. No, no, nič ne dé; zato pa se danes kaj bolje porazgovorimo!“

„Mati, bodi tako dobra, in prinesi nekoliko steklenic vina in kaj pod zob, proslaviti hočemo malo moje ozdravljenje.“

Mati Slokarica je odšla, moč pa je nadaljeval: „Dá, dá, mili otroci, v mojih letih je nevarna vsaka bolezen, in uprav za to se mi zdi, kakor bi se bil z nova rodil. — Se vé, prejšnje moči ne bo več, ali hvala Bogu za to, kar mi je blagovolil še podeliti. — Tako, tako, mati, semkaj z vinom; in ti, Ivan najij, ti razumiš to najbolje. — Kako pa vam to ugaja? Kupil sem ga oni dan dve vedri.“

„Prigriznite!“ ponujala jim je mati ter podajala skledo z mrzlo pečenko.

LISTEK.

VSEKAKO NAROBE.

Češki spisal V. Kosmak. Dalje.

Starec vzdigne glavo, pogleda pazljivo sina in ga vpraša: „Kako dolžnost pa?“

„Ne srdite se, oče, da govorim tako odkritosrečno z vami. — Veste, vsak človek je dolžan varovati svoje zdravje — in ne krajšati si življenja s prevelikim trudom. Vi ste že stari in slabi, skrb za tako veliko gospodarstvo že presega vaše moči. — Prosim vas, privoščite si vendar pokoja in oddajte nam delo in skrbi. Na rokah vas bomo nosili in storiti hočemo, kar vam bomo brali na očeh.“

Slokar se odkašlja, pobesi glavo in premišljuje nekoliko časa. Nato mu preleti nasmeš čez ustnice in reče:

„Tam na hrški pod okui imajo vrabci gnezdo z mladiči. Prinesite jih sem in dajte jih v to kletko.“

Mladi pogledajo začudeno eden drugega in najmlajši stopi po gnezdo.

„Jelka,“ reče Slokar najstari hčeri, „odpri okno in nasuj zrnja nanj.“

Deli so gnezdo z mladiči v kletko in nasuⁿ zrnja na okno.

naravno. Časopisje pa se trudi, da kolikor mogoče pikantnejše zabava svoje čitatelje s kombinacijami, katere prodaja semtertja kot gotove stvari, da le kolikor mogoče, dostojno prebije to politično sušo. No, prva serija na nagodbo se nanašajočih cesarskih naredb je prinesla v teh vročih, zaspanih dneh med politično občinstvo vendar nekaj življenja. Še celo ženske so se začele gibati in zavedati, saj se gre pa tudi za najslajše — za sladkor, katerega so obdačili in bo vsled tega kava dražja. V Gradcu namreč je sklical drž. poslanec Ressel shod, ki je bil mnogoštevilno obiskan, zlasti od žensk; na tem shodu so moške, da bi se prikupili „nežnemu“ spolu, tako razsajali ter tako hudo napadali vlado grofa Thuna, da je bil prisiljen vladni komisar razpustiti shod. Pa tudi drugod delujejo nemški nacionali in socijalni demokratje proti novim davkom ter sploh proti uveljavljanju cesarskih naredb s pomočjo § 14; kajpada tržaški mestni svet ni odmanjkal, da bi se ne pridružil takim protestom. Tudi krščanski socialisti protestirajo proti novim naredbam ali oblika njihovih protestov je blažja. Sicer se pa opozicijonali že pripravljajo na skrajno obstrukcijo, ko pride do zasedanja državnega zbora. Še celo izvolitev v delegacije bodo skušali preprečiti. Tega mnenja so namreč nemški nacionali in pa socijalni demokratje, ki so v žadnjem času uže nekoliko popustili od obstrukcije. In organ dr. Ebenhoča, namreč „Linzer Volksblatt“, se je uže bavil z vprašanjem, kako naj bi se stopalo od strani desnice, da ne bi opozicija onemogočila izvolitve v delegacije. Ta list meni namreč, da bi stali pri vrodu v zbornico za to odločeni pooblašenci, ki naj bi vsprejemali od poslancev pismene izjave, ali pa volilne listke. Kakor stoje stvari dandanes, ni upanja, da bi zamogel naš državni zbor delovati. Nekateri časopisi sicer trdovratno trdijo, da grof Thun ni nikakor opustil misli, izdati nov jezikovni zakon s pomočjo § 14. Ti listi hočejo celo še več vedeti ter pravijo, da bode izšel ta zakon še pred sklicanjem državnega zbora. Da-li bode pa ta novi zakon, ako zagleda beli dan sveta, stranke v toliko zadovolil, da se bodo lotile pozitivnega parlamentarnega delovanja, o tem se da mnogo dvomiti. Nekateri vladni listi in pa drugi, ki niso sicer vladni — ali so ji jako blizu, pravijo, naj bi služili vendar nemški binkoštni postulat za podlago dogovarjanj med strankami večine t. j. med Slovani in med opozicijskimi strankami, ako pride sploh do teh. Slovani pa nočejo nič slišati o tem, da bi bili binkoštni nemški postulat kot podlaga pri obravnavah, tiščočih se sporazumljenja med Slovani in Nemci. A lo bode pa vlada izdala jezikovni zakon, ni najmanjšega dvoma, da se ne bo ta zakon oziral na binkoštno postulate Nemcev ter da bode sploh tak, da ne bode vgajal Slovanom. Da nismo v tem pogledu slabi proroki, za to govori več okoliščin.

Za to govori v prvi vrsti okoliščina, da se nahajajo naši merodajni krogi še vedno pod nemškim vplivom, kolikor domačim toliko tujim, ter da se ne morejo splezati do spoznanja, da obstoji velikanska razlika med „avstrijskim“ in med „nemškim“, in da Slovane radi tega čakajo še hudi časi in hude boje. V tem našem mnenju nas potrjuje okoliščina, da je deželni predsednik v Šleziji nemškemu poslancu Demel-u obljubil, da ga

bode po mogočnosti podpiral v namenih, naperjenih proti poljski privatni gimnaziji v Tešinu. Za to naše mnenje govori, da ne gremo predaleč, — zadnje potovanje tržaškega namestnika po naših slovenskih okrajih ter njegov naskok proti našim deželnozborskim poslancem, o katerem smo poročali ter tudi danes poročamo na drugem mestu.

Hudi časi nas čakajo torej in morda v najbližnji bodočnosti, ali upanja do končne zmage nismo in ne bomo izgubili, kajti o tem smo popolnoma prepričani, da v Avstriji se ne da vladati brez Slovanov, ali pa proti Slovanom.

Napad na razkralja Milana. — Vsak dan bolj gineva prepričanje, da bi bil atentat na razkralja Milana kaj resnega, nego vedno bolj prodira na dan mnenje, da je bil ta napad naročen. Okolnost, da je adjutant razkralja Milana, ki je bil, kakor so poročali listi, dvakrat ranjen, uže popolnoma ozdravel, je jako sumljiva. Pa tudi na merodajnih mestih niso bili popolnoma prepričani o resnosti atentata, kajti da bi to bilo, ne bi zastopnika nemške in italijanske države v Beleggradu tako hitro svarila srbsko vlado — pred zapričeto gonjo proti radikalcem. Kakor dokazujejo zadnja poročila iz Beleggrada pa, po katerih so uže mnogo radikalcev izpustili, češ, da so nedolžni, hočejo v Srbiji svetu vsaj toliko dokazati — namreč, da atentat ni bil naročen, ampak da je bil, ako uže ne sploh zarota radikalcev staroste, vsaj delo Knežević-a samega. Bog ve, da-li Knežević sčasoma ne uteče iz ječe? In ako se to zgodi?! Ne bode li to komedija. Chi vivrà, vedrà!

Konferenca za rešitev nekaterih vzhodnih zadev. — Listi poročajo, da namerava car nasvetovati novo konferenco na jesen. Ta konferenca naj bi se namreč bavila z rešitvijo armenskega in macedonskega vprašanja. Koliko je na tej vesti resničnega, ne vemo.

Italija se hoče rešiti banditov. — Sto in sto let so bili banditje strah in groza Sardinije. Slednji čas je sklenila italijanska vlada sčistiti Sardinijo teh nestvorov, naj stane, kar hoče ter naseliti deželo z delalnimi pridnimi rokami. Tako se poroča, da so pobili pred malo dnevi zadnje sardinske bandite. Da bi le res bilo, ali verjetno ni. V zadnjem času da je izplačala italijanska vlada nad 53.000 lir kot darila za vjete in ubite bandite.

Mirovna konferenca v Hagu se je te dni razšla. Preblag, preplemenit je bil namen ruskega carja, ki je dal povod tej konferenci. Razoroženje, splošno razoroženje, kako so lepe te besede. Vsak človekoljub, ki se količkaj bavi se svetovnimi dogodki, je gotovo večkrat mislil, kako blagodejno bi to bilo za vesoljno človeštvo — to splošno razoroženje. Po motrenju sveta, prišel je koj do spoznanja, da so to le sanje. Ko je pa lanskega leta ruski car sam sprožil to misel, našli so se vendar ljudje, ki so mislili, da bi se dale te sanje vresničiti. Ali zaman! Mirovna konferenca se je bila sešla in se je tudi uže razšla, ali države ostanejo kakor poprej oborožene do zob, kakor pravi Nemeec.

Te dni se vračajo namreč poslanci raznih držav iz Hagu in vozili so se tudi naši zastopniki ter se podali v Ischl — da poročajo cesarju o konferencah. Sicer je pa nevspeh mirovne konference malo koga razočaral. No, o nečem so se vendar sporazumeli zastopniki raznih držav; o tem namreč, da so se iz vojsk odstranile neke vrste streliva, ki so bila prav nečloveški izum člove-

škega uma. To je nekaj! Sicer pa pravijo listi, da se bode mirovna konferenca še enkrat sešla. Da bi imela kaj več vspeha!

Japonska, kulturna država. — Na Japonskem so odpravili konzularna sodišča ter so zdaj tam uvedena redna japonska sodišča. Konzularna sodišča obstojé še dandanes n. pr. v Turčiji. Tudi mi imamo v Turčiji lastne sodnike, da tam sodijo naše podanike, ako kaj zgrešé. — To pa za to, ker se turški justici ne zaupa, da bi bila nepristrana ali objektivna. Do zdaj je bilo na Japonskem ravno tako; vsaka država je imela tam lastne sodnike, ki so sodili nje podanike. S tem torej, da so se odpravila konzularna sodišča, se priznava, da je Japonska kulturno jako napredovala ter da vladajo v nji normalne razmere.

Dopisi.

Iz Gorice — Slovenci imamo dovolj uzrokov, da začnemo obupno skrbeti, kaj bo z nami — in da v tej prepotrebni skrbi združimo vse svoje moči in poiščemo ter vporabimo vsa mogoča in dovoljena sredstva za obrambo svojega obstanka in za svoj napredek.

Kakošne protipostavne krivice se nam godijo, opisujejo naši časopisi vsaki dan, zato teh krivic ne mislim navajati, ampak opisovati hočem pripomočke, s katerimi bi odpravili take krivice.

Svoje narodnosti začeli smo se Slovenci zavedati pred 50 leti. Kar imamo narodnega, napravili smo v tem času. Naš duševni napredek je v razmerji naše gmotne zmožnosti sicer velikansk; toda samo naš duševni napredek ne upliiva dovolj za pridobitev naših narodnih pravic in nam še ne zagotavlja narodnega obstanka. Duševna izobrazba je sicer pogoj narodnega obstanka; a brez gmotnih sredstev je duševni napredek nemogoč. Gmotni onemoglosti mora slediti duševen propad.

Slovenci smo poleg žrtev za duševno izobrazbo vedno premalo in mnogo manj storili za izboljšanje gmotnega stanja nego bi bili morali in mogli storiti.

Trgovina in obrtnija sta odločilne važnosti za naš naroden obstanek in napredek. Narod brez trgovine in obrtnije je brez lastnega gospodarstva in politično mrtev. V trgovino in obrtnijo steka se dandanes ves denar; kdor pa ima denar, ta je sveta vladar! — S trgovino in obrtnijo obogateli so Angleži, Francozi, Nemci in tudi Ogri opomogli so si poslednja leta ž njima. S trgovino in obrtnijo spravili so židje v svoje roke toliko denara, da zdaj ž njim prevladujejo cel svet.

Narod in država brez trgovine in obrtnije sta — revež, to čutimo Slovenci le prehudo sami na sebi in vidimo na Italiji.

Zaplenjeno.

S tolminskih hribov. — (Izv. dopis.) Po tolikih letih se zopet oglasim iz naših hribov. Sé sveto gorečnostjo in z neupogneno voljo sem v družbi z g. Gab. odbijal napade na našega voditelja. Svest si, da to delam iz najboljšega namena in v korist goriškim Slovincem, nisem se dal prepričati od nikake strani. Hude čase sem prestal; zamera na levi in desni, od zgoraj in zdolej; to so bili nasledki mojih dopisov.

Prišle so volitve v deželni zbor. Privlekli so Tolminci na dan moža, katerega nihče ni poznal, še po imenu ne. Mož si je znal pridobiti edino glasilo gor. Slovencev na svojo stran. Z bombastičnimi frazami je glasilo bobnalo češ, nov prerok je prišel s Kranjskega, ki bo goriške Slovence preobrazil. Po predalih edinega glasila valil se je le T., vsi drugi možje, ki so neizmerno veliko storili za gor. Slovence, so bili pozabljeni. Takoj sem spoznal, kam pes taco moli. Nekateri v privatnih pogovorih niso prikrivali konečnega namena. Ko sem zavohal te skrivne namene, odslopil sem kot dopisnik in sotrudnik ter se vmaknil v zatišje. Pred 4 leti sem našim prvakom pjasnjeval skrivne namene, toda nihče mi ni veroval. Danes po 4 letih se je vse uresničilo, kar sem prerokoval. Ker vidim, da so „streberji“ sklenili strmoglaviti naše najzaslužnejše može in vse pod se spraviti, zato oglasil sem se zopet in prosim, g. urednik, sprejmite me kot rednega dopisnika in sotrudnika „Gorice“. (Pozdravljeni nam bodite! Kakor vidimo, zbirati so se že začeli tudi stari sotrudniki na časnikarskem polju. Odtegnili so se bili iz raznih vzrokov, ki prihajajo še le zdaj na dan. — Uredn.) Kakor pred leti, tako i zdaj bodo začele številke peti, kajti z dr. Gr. in Alfr. Coroninjem stojim, padem, zginem.

Bivši sotrudnik in dopisnik „Soče“.

Domače in razne vesti.

Zaplemba. — V prilogi današnje številke nam je c. kr. državno pravdnštvo zaplenilo in sicer polovico dopisa iz Gorice. Radi tega je list zakasnil. Prosimo torej, drage čitatelji, da nam oprostite, ker list zopet pozno dobijo!

Premembe v gor. nadškofiji. č. g. Al. Kovačič, kaplan na Placuti prestopi v red Salezijancev, na njegovo mesto pride Henrik Peternel, kaplan v Biljah; k sv. Ignaciju v Gorici pride č. g. Al. Kovačič iz Podbrda, č. g. Bl. Alfonz, kaplan v Rihembergu kot kurat v Mernik, č. g. Ant. Glešič, kaplan v Komnu pride v Rihemberg, č. g. Al. Pavlin iz Stanjela za I. kaplana v Komen, č. g. Kar. Perinčič pojde za vikarja v Pliskovico, č. g. Kovačič Iv., kaplan v Cerknem za vik. v Stražišče, č. g. Iv. Remec pride za župnika v Škrbino.

Zrelostni izpit na c. kr. moškem učiteljsku v Kopru napravili so sledeči gg: Fr. Bollé, Dra. Bratina, Ant. Ferlat, Kar. Filipič, Ivan Gerželj, Rajm. Graduik, Maks Kuntih, And. Rojc in Jos. Sinigoj. — Želimo obilo sreče v težavnem poklicu!

Opzarjamo slavno občinstvo še enkrat, da bo 30. julija v Št. Petru v korist „Šolskega Doma in Alojzijevišča“ javna tombola, katere naj se vdeleži vsak zaveden Slovenec iz Gorice in okolice. Pred tombolo ob 5. uri začne koncert. Po 5^{1/2} se konča razprodajanje srečk; dobila se bodo le še pri komisiji do 6. Tombola bo na to točno ob 6. uri. Prosi se slavno občinstvo, da se podviza z nakupovanjem srečk, v prav obilni meri. Gre za plemenito narodno stvar! „Mal položi dar, domu na oltar!“

Sprejemanje v „Alozijevišče“. Kakor vsako leto, sprejeli bomo tudi letos 15—20 učencev v zavod. Učenci, ki želijo sprejema v zavod, naj vložijo prošnje do 20. avgusta t. l. Prošnji naj dostavijo šolsko špričalo in krstni list, od dušnega pastirja pa naj si izprosijo zapečateno priporočilno pismo. Prosilci naj imajo pred očmi društvena pravila, kj se glasijo:

§ 3 Učenci, ki hočejo biti sprejeti v zavod, morajo

- biti iz goriške nadškofije;
- biti lepega obnašanja, zdravi, se spričali izkazati svojo sposobnost za učenje in imeti nagnenje in veselje do duhovskega stanu;
- biti sposobni vstopiti vsaj v tretji razred na c. kr. vadnici v Gorici (Učencev iz nižjih razredov ali iz ljudskih šol ne bomo sprejemali);
- biti stari vsaj 9 let, pa tudi ne prekoračiti one starosti, katera bi zaradi vojaškega nabora otežila njih sprejem v knezoaškovskijsko semenišče, ali pa po zvršenih gimnazijskih šolah njih vstop v goriško bogoslovnico;
- biti sinovi poštenih krščanskih starišev.

§ 4. V zavodu dobivajo učenci hrano in stanovanje; za obleko, za posteljno perilo, potrebne učne knjige in druge šolske potrebe skrbe njih stariši, oziroma varuhi.

Vsah prosilec naj napove, koliko bi utegnil plačavati.

Polno plačilo je 12 gld. na mesec. Psošnje je pošiljati: Odbor Slov. Alojzijevišča, Gorica.

V Gorici, julija meseca 1899.

Strela je napravila te dni po Goriškem na mnogih krajih precejšnjo škodo.

Toča je pobila po Brdih; zadela je Krasno, Vedrjan, Višnjevik, Šmartno in Kojško. Po nekaterih teh krajih so pridno streljali proti toči. —

Po noči je pobila še po Banjšicah, da so morali kositi žito.

Dr. H. Tuma. Ta poslanec, ki je še vedno v klubu drugih slov. poslancev, je priznal s svojim podpisom v „Soči“ 20. t. m., da je bil pri kardinalu — na svojo pest, Kdo ga je poslal tja, kdo ga je pooblastil ugaugati politiko na svojo pest v — najkritičnejših časih? Klub slov. poslancev je bil poveril svojim zaupnikom, grofu Coroninju in dr. Gregorčič-u, nalogo, da naj se posvetujeta na vseh mogočih straneh zaradi vstopa slov. poslancev v deželni zbor. Dr. Tuma, ki je sam ud kluba slov. poslancev, ni držal sklepa klubovega, ampak se je pogajati hotel na svojo pest, kajti on je hotel biti vse in povsod — vsi drugi naj bi mu bili le za stafažo; ž njih pomočjo, ali tudi njim za hrbtom, ali po hrbtu je hotel splezati na vrhunec, kjer ne bi imel nad seboj nikoga, poleg sebe kako krotko ovčičo, ki bi capljala za njim in na

katere bi slučajno zvrčal morebitne neuspehe; pod seboj pa bi si želel kimovcey.

Ker dr. Tuma ni bil izvoljenec za pogajanja, kar si je v srcu želel, hotel je vendar igrati važno vlogo in zato — hajd h kardinalu. Čemu je šel k njemu? Po blagoslov . . . Hm, ko bi se bilo dalo pridobiti kardinala, to bi bilo nekaj; samo, da bi splezal na figo. Kaj je govoril dr. Tuma s kardinalom in kaj mu je isti odgovarjal, nas ne briga toliko, kajti to je njiju zadeva, ki težko kedaj zamore priti v javnost. Faktum je, in ostane pribit, da dr. Tuma je tudi v tem slučaju uganjal politiko na svojo pest, zahrbtno drugim slov. poslancem, posebej še zaupnikom dr. Gregorčiču in grofu Coroninju. Vprašamo Tumove volilce: Ali to ni dejstvo?! In takih dejstev mrgoli v pozitivnem (!) delovanju (podiranju!) dr. Tume. —

Kar navaja dr. Tuma o pogovoru s kardinalom, ni veredostojno. Nikdo nas ne more siliti, da bi verjeli, kajti vemo, da zna zavijati, kakor pri obč. zboru „Sloge“, ko se ga je javno vprašalo o nekih pismih na nekatere učitelje. Odgovoril je tako, da ni nič povedal. V nekem pismu je namreč strašil učiteljstvo z jarmom klerikalizma, a na obč. zboru je odgovoril, da ima on po svojem šolanju nekaj drugačnih nazorov itd. kakor duhovniki. —

Dne 25. maja je bil občni zbor „Sloge“, istega dne je že šel na svojo pest h kardinalu. Družega dne pa, ko je imel klub slov. poslancev posvetovanje, dr. Tuma še črhnil ni svojim tovarišem o tem svojem koraku, marveč je tudi on kot klubov ud glasoval za to, da pojdeta dr. Gregorčič in Coronini h kardinalu, kateremu ponese ta pismo, podpisano od slov. poslancev — tudi dr. T. — v katerem so mu naznanili odpoved vseh slov. poslancev, ako bi šel v dež. zbor. Pač, dr. Tuma je v klubu omenil, da je slišal od neke osebe, da kardinal ne pojde v dež. zbor. — Kako se imenuje tako postopanje? Ali se ne obsoja že samo? In s takim tovaršem da bi hoteli delovati — složno (?) delovati drugi poslanci! — Kdor resnico ljubi, ušes jej ne maši; kdor se je pa brani, zaveže še oči!

S kakimi sredstvi dela „Soča“. — V številki 57. je v uvodnem članku agitirala tako-le: „Nasprotno pa vemo, da so se razni gospodje jako potrudili, spraviti v „Slogo“ take ljudi, ki bodo le njihovo slepo orodje. Nekaj drastičnih slučajev nam je bilo naznanjenih iz Šempasa. — Špacapan Hrabroslav štv. 1. ni bil nikoli ud „Sloge“ in ni sam nikdar pristopil. Ali nakrat je dobil vabilo na zadnji zbor in še — dve pooblastili, jedno iz Čepovana, drugo učitelja Stresa iz Breginja. — Špacapan Franc tudi ni ud, a dali so mu povabilo na neko drugo ime — in še dvoje pooblastil. — Da, celo hlapec g. pl. Monarija je došel volit za se in z dvema pooblastiloma. Danes so se prvima dvema oči odprle, da ju župnik Grča ne šteje več med svoje pristaše. Brez dvoma niso osamljeni slučaji o podobnih spletkah“.

Potem pa še kriči po jasnosti in odkritosrčnosti. Mislil si je člankar, zdaj sem jih potolkel, z imeni sem dokazal, kako delajo. Toda poslušajte, kaj je resnica! Hlapec pl. g. Monarija ni ud in tudi ni volil, ne za se, ne za druge. „Soči“ je poslal popravek. Špacapan Franc je tudi „Soči“ poslal popravek, da mu ni odbor, ne kedo odbornikov dal pooblastila, ampak, da je tisto dobil osebno od nekega osebnega prijatelja, da je bil tudi sam ud, da je volil g. And. Gabrščeka, in da župnikov pristaš je še, kakoršen je bil, da se mu niso danes oči odprle itd. — Špacapan Hrabroslav pa je prav pri Šempasih agitiral za dr. Tumo in za And. Gabrščeka in tudi oba volil trikrat. S takimi slučajji dela „Soča“, drugim pa očita spletke.

Resnici na ljubo moramo konstatovati, da trditev „Soče“, da bi bili imeli duhovniki in učitelji posvetovanje dne 20. t. m. v „Šolskem Domu“ zaradi obč. zbora „Sloge“, je popolnoma izmišljena ter tendenciozno objavljena z namenom, strašiti tiste, ki se strašiti dajo. Doznali smo, da se je poslalo „Soči“ popravek, a ni ga prinesla. Resnica oči kolje. — Da bode svet vedel, kako se zna „farbati“, naj povemo, da učiteljstvo je imelo istega dne zborovanje učit. društva; po končanem zborovanju so se posvetovali o postopanju pri „Slogi“. Ne pri zborovanju, niti pri posvetovanju ni bilo žive duše izven učiteljstva. Prvo besedo je imel znau tovariš, ki je zagovarjal dr. Tumo ter je našte-

Ivan Katnik

gostilničar pri

ZLATEM KRIŽU

Kapucinska ulica h. št. 2.

Priporočata se slavnemu občinstvu v Gorici in z dežele na mnogobrojen obisk. — Toči pristna bela in črna vina, ter postreže vsak as prav z okusno pripravljenimi jedmi.

Odlikovan fotografski ateljer

A. Jerkič

v Gorici — Travnik št. 11.

prevzema vsa v fotografsko stroko spadajoča dela. Krasno dovršene fotografije v naravnih večini 10-15 gl. po vsaki poslani fotografiji; družinske in druge skupine, razglede.

Manjše fotografije od 1-3 gl. 6 komadov z nepreokosljivo, umetniško dovršenostjo izdelane na vse mogoče papirje, na porcelan, žido, platno itd.

Razglednice, lepše kakor vse dosedanje 20-25 gl. tisoč.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnice jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gorušice (Senf.) Civil - Metodovo kavo in Civil - Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Kopač & Kutin,

trgovca v Semeniški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je „Trgorska obrtna zadruga“.

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom
v Stolni ulici št. 2. v Gorici

(tam, kjer je tobakarnica)

priporočata se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Prodaja kavino prineso iz tovarne
ARNOLD & GUTMANN z Dunaja.
Zaloga žveplenk družbe sv. Cirila
in Metoda.

Bogato zalogo vseh lončarskih in porcelanastih izdelkov in steklenic

ima

ANTON KOREN

v Gorici, v Gosposki ulici št. 4.

Velika izber:

krožnikov, skled, skledic, loncev in lončkov.

Vsakovrstne svetilnice za petrolej in olje.

Zaloga nožev, vilic in podstarkov.

Vsakovrstne šipe in zrcala.

Reže in vklada šipe za okna.

Priveja po naročilu priproste ali ukusne okvirje za podobe in zrcala.

Cene zmerne, postrežba točna.

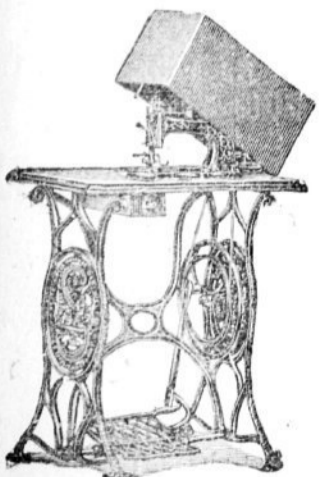
ZALOGA

vsakovrstnih šivalnih strojev

Fani Drašček

v Gorici

Stolna ulica št. 2. (v prodajalnici jestvin).

Prodaja stroje tudi na mesečne ali tedenske obroke.

Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti.

Priporočata se slavnemu občinstvu v Gorici in deželi.

Ne boji se tekmovanja.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporočata

pristna bela in črna vina iz v-pavskih, furlan-skkih, bris kih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce. Cene zmerne. Postrežba poštena.

Špedicijska poslovница

Gaspar Hvalic v Gorici

v ulici Morelli 12

se toplo priporočata Slovincem v Gorici in z dežele

ima zaprt voz za prevajanje pohištva.

C. kr. privil. kroji vsakateremu razumljivi kroji obleke vsake mode. Dobivajo se v moji zalogi Činčeni, mašne kupe zavrtnice za čestito duhovščino.

M. POVERAJ

trgovec na Travniku št. 22 I. nadst.

Bogata zaloga vsake vrste blaga, gotovih oblek, perila in vseh spadajočih priprav za obleke vsakega stanu.

Novo blago došlo za spomladansko in letno sezono iz avstrijskih in angleških tovarn. Dobivajo se novi patentirani hlačniki na pasih; ni treba več gumbov, tele hlačniki so jako pripravi.

Sprejemajo se naročila za izdelovanje oblek, tudi za dame fineje vrste po vsakateri zahtevajoči modi.

Kdor ukupi pri meni blago mu je prosto dati delati kjer hoče, ker pri meni je delo nekaj dražje, ker se šiva večinoma z rokami. Blago in izdelane obleke so tako po ceni da ceneje ni mogoče zahtevati. Obleke za dečke od 3 do 10 let stanejo 1 gl. 50 kr.

TEODOR SLABANJA

srebrar

via Morelli 12 — GORICA — ulica Morelli 12

uljudno priporočata velečastiti duhovščini svojo znano delavnico za izdelovanje cerkvenih posod in orodij iz srebra in medenine, najboljšie kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni, da se ne boji konkurence. Stare reči popravi, posreabri in pozlati v ognju. Izdeluje tudi v ognju pozlačene iz bakra po najboljših iznajdbah. Ilustrovani cenik franco in zastojni.

Da si pa morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgoraj omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Ivan Doljak

kovač in mehanik

v Gorici, Gledališka ulica 17.

Vpeljava luči „Acetilen“ po najnovjših sistemih kakor tudi vodovodov, pump itd. Izvršuje točno in solidno ter jamči vsako delo, katero izvrši v najkrajšem času. Ima zalogo vseh k tej stroki spadajočih potrebščin.

(Priporočen od vodstva „Šolskega doma“ radi dela tam izvršenega).

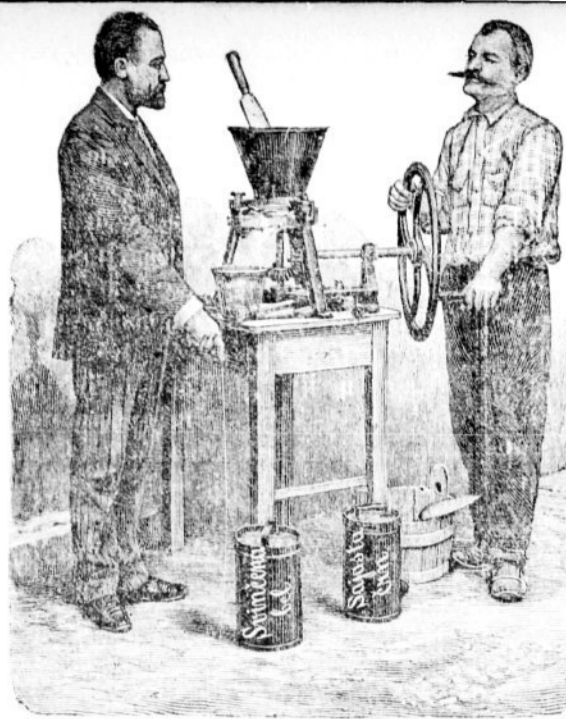
Priporočata se najtopleje slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

Anton Kuštrin

v gosposki ulici št. 23. v hiši g. dr. Lisjaka.

priporočata častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino raznih potrebščin n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko in druge. - Olja: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. - Petrolij v zaboju. - Sladkor razne vrste. - Moko številko 0, 1, 2, 4, 5. - Več vrst rajza. - Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta.

Razpošilja blago na vse kraje. - Cena primerna. - Postrežba točna.

Mirodilnica (drogerija)

v Tržni ulici v posl. okrož. sodišča

je bogato založena

z blagom najboljše vrste

ter more na drobno in debelo po skromnih cenah postreči kmotalcem in obrtnikom, gospodarjem in gospodinjam in vsem zasebnikom, ki potrebujejo mirodilniškega blaga.

Posebno se priporočamo cerkvenim oblastim, županstvom uradom, šolskim vodstvom, društvom, javnim in priv. zavodom, tvornicam, mojstrom, trgovcem, živinozdravnikom, pirotehnikom i d. Priporočamo zlasti barve suhe in oljate, aniline in lesna barvila za oblike, bronze; pokosti (lake) sušilo, kit, razmazko, votlič, razne krede, fini cement portlandski, čopiče, šteti ateuče za nože, šablone, zamaške, gobe, milo; sveče, užigalice, petrolej; najfineje žveplo in bakreni vitrijol; cevi in druge reči, iz kavčuka (gaboše); razne soli, zdravilna zelišča, mineralne vode, cedike (gnae), cerkveno kadilo in komprimiso dišeči storaks; razna čistila, gladila in mazila; prepase za kilo, obveze in drugo kirurško opravo, pegalce za pse; toaletno milo in drugo lepdišče blago (parfumerije); potrebščine za fotografije itd.

NAZNANILO.

Podpisane uljudno priporočata slavnemu občinstvu, posebno častiti duhovščini, uradnikom, učiteljem, sploh gospodskemu, delavskemu in kmečkemu stanu, posebno pa novoporočenecem

svojo bogato zalogo vsakovrstnega pohištva,

podob na platno in šipe z različnimi okvirji, ogledala vsake velikosti ter preproge za okna. Različne stolice iz trsja in po nemškem slogu, posebno za jedilne sobe. Blazine na strune in afriške trave z žimami in platnom na izbiri ter razne tapecarije. Sprejema naročila od priproste do najfineje jedilne, spalne in posetne sobe od prvih mizarskih mojstrov, posebno od odlikovane Črnigoveje delavnice v Gorici.

Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, priskrbijo se po izberi cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Nadejajo se obilega obiska iz mesta in dežele, belježim z odličnim spoštovanjem

ANTON BREŠČAK,

Gosposka ulica št. 14 (Via Signori N. 14).

NOVA ZALOGA.

1. Mošnički za denar od 10 kr. navzgor, listnice (Briefaschen), tabačnice, žepnice za smodke in svalčice (cigarete).
2. Žepni nožiči od 15 kr. navzgor.
3. Umetnih cvetlic obstojni deli in svilen papir.
4. Pergamenten papir za zavijanje masla, pravi po 70 in 90 kr. kil.
5. Sv. podobe, tudi s slovenskim napisom v polah in prirezane, 100 od 30 kr. navzgor.
6. Vpisovalne knjige raznovrstne velikosti in debelosti od 4 kr. do 12 gl. komad.
7. Molitveniki (mašne knjige) od 12 kr. do 4 gl. komad.

Sicer pa so v zalogi raznovrstne pisarniške in šolske potrebščine po tekmovalnih (konkurenčnih) cenah.

Za naročila priporočata se najuljudneje

G. Likar.

Gorica, dne izdanega lista.

Tiskarna A. M. Obizzi-ja, v ulici Morelli h. št. 22, v Gorici je prešla v roke konsorcija slovenskih mož, ki so jo prekrstili v „Narodna tiskarna.“

Začasno ostane v sedanjih prostorih, a že se pripravljajo za njo primernejši prostori v stari hiši „Šolskega doma“ v ulici Vetturini h. št. 9 v ozadju in proti ulici.

S preselitvijo se tiskarna popolno prenovi; nabavijo se novi stroji, nove črke, dostojna oprava, vse po najnovjših sistemih, kakor zahteva današnji napredek v tiskarski obrti.

Tiskarna že deluje s sredstvi, katere ima, ter tiska knjige, knjižice, časnike, letna poročila, račune, vabila, posetnice, osmrtnice, imena oseb ali tvrdk na pisemski papir in zavitke, oglase, cenike, pobotnice, lepake, vsakovrstne tiskovine za županstva, cerkvene, šolske in druge urade po svojih uzoreh, ali pa po takih, katere ji kdo ponudi. Naročila se izvršujejo točno in po zmerni ceni.

Podpisana vabi uljudno slavno občinstvo, posameznike, društva in razne urade; naj bi se v svojih tiskovnih potrebah zatekali k njej, ker jim hoče postreči v vsem točno in po zmernih cenah.

„Narodna tiskarna“
ulica Morelli št. 22.